



PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING PER VAK

havo-4

2026 - 2027





Inhoudsopgave

Vak:	Pagina:
Godsdienst en levensbeschouwing	4
Nederlands	5
Frans	6
Maatschappijleer	7
CKV	8
Geschiedenis	9
Aardrijkskunde	10
Rekenen	11
Wiskunde A	12
Wiskunde D	13
Bedrijfseconomie	14
Biologie	15
Kunst (algemeen)	16
Kunst Beeldende Vormgeving	17
O&O	18
Lichamelijke opvoeding	19
BSM	20
Profielwerkstuk	21



Herkansingen

1. Voor M3/H4/V45 zijn er twee herkansingsmomenten. Op vrijdag 29 januari 2027 mogen zij één herkansing maken en op donderdag 3 juni 2027 mogen zij ook één herkansing maken.
2. De herkansingen worden centraal afgenomen op een van tevoren vastgesteld moment. Een herkansing vindt alleen plaats na schriftelijke aanmelding door de leerling vóór een nader te bepalen tijdstip.
3. Bij een toets die herkanst is, telt het hoogste cijfer mee voor alle cijferberekeningen. Het laagste cijfer vervalt.
4. Alleen toetsen waarvan in het jaarprogramma is aangegeven dat ze herkansbaar zijn kunnen worden herkanst. De vakken zorgen ervoor dat minimaal een derde van de schriftelijke toetsen herkansbaar is.
5. Elke toets mag slechts één keer herkanst worden.
6. De laatste toetsweek is niet herkansbaar.
7. Een leerling die vóór de herkansing een door hem/haar gemiste toets niet heeft ingehaald, verspeelt daarmee zijn/haar recht op herkansing voor die toets.
8. In principe kan een herkansing niet worden ingehaald. In geval van het missen van een herkansing wegens ziekte, ingrijpende familiegebeurtenissen of andere zeer bijzondere omstandigheden, kan deze alleen worden ingehaald op de dag na de laatste toetsweek. Van dit recht kan men alleen gebruik maken als er binnen vijf schooldagen na de datum van de gemiste herkansing een aanvraag hiertoe wordt ingediend bij de examencommissie. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van een duidelijke schriftelijke verklaring van de bijzondere omstandigheid, ondertekend door de ouder(s)/ verzorger(s). Van dit recht kan men slechts éénmaal per schooljaar gebruik maken.

Rekenen

Voor leerlingen die examen doen op havo en mavo niveau en die geen examen wiskunde afleggen is het verplicht een schoolexamen rekenen te doen. Het eindcijfer van dit schoolexamen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst van het diploma en telt niet mee in de zak-/slaagregeling. Alle andere regelingen die gelden voor (school)examens, gelden wel voor dit schoolexamen rekenen.



Vak: godsdienst / levensbeschouwing

Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer	herkans- baar
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven					SET	ja/nee
TW2	SETH4.1	Schriftelijke toets. Uit lesboek Wegen van Verlossing (Hindoeïsme en Boeddhisme) H1 t/m H4 Lesmateriaal (aantekeningen, beeldmateriaal e.d.)	1 + 3	50 min		1		ja
TW3	SETH4.2	Schriftelijke toets. Uit het lesboek: Perspectief. Gd/Levensbeschouwing voor de 2 ^e fase. H13 Je lijf, je leven H14 Relaties Lesmateriaal (aantekeningen, beeldmateriaal e.d.)	2	80 min		1		ja
wk 19	HD1	Portfolio: verzameling opdrachten	1, 2, 3	10 slu		NB		nee
TW4	SETH4.3	Schriftelijke toets. Uit het lesboek: Perspectief. Godsdienst/Levensbeschouwing voor de 2 ^e fase. H16 + H17 Lesmateriaal (aantekeningen, beeldmateriaal e.d.)	1 + 3	80 min		1		nee



Vak: Nederlands

Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven					VT	SET	ja/nee
Week 15 en week 21	SETH4.1	Magazine, bestaande uit verschillende tekstsoorten en een pitch *	B, C, D			3			nee
Week 23	HD1	Literatuur **	E1, E2, E3			NB			nee

* **Magazine:** elke leerling wordt beoordeeld en levert een tekst aan. Magazine bestaat uit verschillende tekstsoorten. Alle tekstsoorten dienen gemaakt te worden per leerling.

** **Eisen literatuur** alleen werken die oorspronkelijk in de Nederlandse taal zijn geschreven. Alle boeken van www.lezenvoordelijst.nl zijn toegestaan. Kies je boek uit de lijst 15-18 jaar. Andere boeken mogen ook in overleg met je docent.

Elke toets wordt beoordeeld op taal: w.b. dyslectische leerlingen: - hulpkaart toegestaan, - voor alle leerlingen geldt aftrek van taalfouten in toetsen als volgt: 1-2 ft -0.1, 3-4 ft -0.2, 5-6 ft -0.3, 7 ft en meer -0.4 van het cijfer



Vak: Frans
Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
wk 47	HD1	Literatuur: lectuur literair werk	E1	10 SLU		NB			nee
wk 20	HD2	Literatuur: lectuur literair werk	E1	10 SLU		NB			nee

*Correctie van toetsen gemaakt door leerlingen met dyslexie wordt benaderd en uitgevoerd conform het Protocol Dyslexie CSG Dingstede



Vak: maatschappijleer

Klas: havo 4

moment inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd slu	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar	cijfer
		Alle onderdelen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven.					VT	SET		
TW1	SETH4.1	Lesboek: Wat is maatschappijleer Verzorgingsstaat Lesboek: Hoofdstuk wat is maatschappijleer en rVerzorgingsstaat	Domein A/E	50		1			ja	
TW2	SETH4.2	Lesboek: Parlementaire Democratie Lesboek: Parlementaire democratie	Domein A/C	50		1			nee	
TW3	SETH4.3	Lesboek: Pluriforme Samenleving Lesboek: Hoofdstuk Pluriforme samenleving Werkboek: bijbehorende pagina's	Domein A/D	50		1			ja	
Wk 23	HD1	Documentaire/debat. Handelingsdeel				NB				
TW4	SETH4.4	Lesboek: Rechtsstaat Lesboek: Hoofdstuk Rechtsstaat	Domein A/E	50		1			nee	



Vak: CKV
Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer	herkans- baar
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven					SET	ja/nee
wk 43	SETH4.1	Kunst in openbare ruimte	ABCD 1-8			1		ja
Wk 1	SETH4.2	Filmfestival	ABCD 1-8			1		nee
wk 10	SETH4.3	Dada – kan alles kunst zijn?	ABCD 1-8			1		nee
wk 14	SETH4.4	Recycle kunstwerk	ABCD 1-8			1		nee
wk 23	SETH4.5	Inleveren portfolio en zelfstandige opdracht	ABCD 1-8			1		nee



Vak: geschiedenis

Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven					VT	SET	ja/nee
TW2	SETH4.1	- H5: Tijd van ontdekkers en hervormers - H6: Tijd van regenten en vorsten	A/B/C	50 min.		3			ja
wk 10	SETH4.2	Praktische Opdracht Geschiedenis (Onderwerpen gericht op de historische contexten: Britse Wereldrijk, Duitsland, Nederland)	A/B/E	8 slu		2			nee
TW3	SETH4.3	- H7: Tijd van Pruiken en Revoluties 1700-1800 - H8: Tijd van burgers en stoommachines 1800-1900	A/B/C	50 min.		3			ja
TW4	SETH4.4	- H 9: Tijd van Wereldoorlogen 1900-1950 - H 10: Tijd van Televisie en computers 1950-heden - Thema: All quiet on the Western Front en burgerschap	A/B/C/D/E	80 min.		3			nee



Vak: aardrijkskunde
Klas: havo 4

Moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
Wk 45	SETH4.1	Praktische opdracht Leefomgeving: stedelijke gebieden	A/E	8 slu		1			nee
wk 20	SETH4.2	Praktische Opdracht Activerende lessen (H2.7 – 2.9) (H3.8 – 3.10)	A/B/C	8 slu		1			nee



Vak: Rekenen

Klas: Havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
wk 45/46	SETH4.1	Toets over Domein Getallen Hoofdstuk 1, 4, 8	Getallen	50 min		1			ja
wk 48/49	SETH4.2	Toets over Domein Verhoudingen Hoofdstuk 2, 5, 9, 12	Verhoudingen	50 min		1			ja
wk 3/4	SETH4.3	Toets over Domein Meten en Meetkunde Hoofdstuk 3, 6, 10, 13	Meten en meetkunde	50 min		1			ja
wk 7/9	SETH4.4	Toets over Domein Verbanden Hoofdstuk 7, 11, 14	Verbanden	50 min		1			ja

1. De leerlingen werken met de methode Smartrekenen.
2. De leerlingen ontvangen 1 les van 50 minuten per week. Start in week 35.
3. Het eindcijfer voor rekenen wordt bepaald door het gemiddelde te nemen van de 4 Domeintoetsen.
4. De leerlingen kunnen voor elk van de vier Domeintoetsen een vrijstelling krijgen door de Diagnostische Toetsen over de betreffende hoofdstukken met "goed" af te sluiten. Dit is het geval wanneer er 8 van de 10 vragen juist zijn beantwoord. Ook wanneer er één Diagnostische Toets per domein niet met "goed" is afgesloten wordt de vrijstelling gegeven. Voorwaarde is dat de leerlingen de Diagnostische Toetsen op school **onder toezicht** maken. Per domein mag een leerling één Diagnostische Toets herkansen.
5. Wanneer een leerling de route zoals bij punt 4 wordt beschreven kiest wordt het cijfer over dit domein als volgt vastgesteld: alle D-toetsen goed: een 8,0; bij één D-toets niet goed: een 6,0.



Vak: wiskunde A
Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	Leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
wk 2/3	SETH4.1	H8: Statistiek met de computer	A, E5	40 min		3			ja
TW3	SETH4.2	H4: Combinatoriek	A, B3	80 min		4			ja
wk 16	SETH4.3	H5: Veranderingen	A, C1, C2, D	50 min		3			ja

Eindcijfer = gewogen gemiddelde van alle cijfers.

De SET cijfers uit havo 4 vormen 25% van het cijfer in havo 5.



Vak: wiskunde D

Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
TW1	SETH4.1	H1: Combinatoriek	A, B1, B2	50 min		1			ja
TW2	SETH4.2	H6: Vectormeetskunde	A, C4	100 min		1			ja
TW3	SETH4.3	H3: Kansrekening H5: Kansverdelingen	A, B1, B3, B4	100 min		1			ja
wk 15	SETH4.4	H7: Normale verdeling	A, B1, B3, B4	50 min		1			ja
TW4	SETH4.5	H2: Oppervlakte en inhoud H4: Aanzichten en doorsneden	A, C1, C2, C3	100 min		1			nee

Eindcijfer = gemiddelde van alle cijfers.

De SET cijfers van havo 4 vormen 40% van het cijfer van havo 5.



Vak: bedrijfseconomie
Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
TW3	SETV4.1	H2.1 Marktonderzoek H2.2 Marketingplan H2.3 Rechtsvormen Balans en resultatenrekening Liquiditeitsoverzicht	A, B ,E	80 min		1			nee

Berekening cijfer volgens de wegingsfactoren



Vak: biologie

Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
TW1	SETH4.1	Gedrag en hersenen	A,O7	50 min		3			ja
TW2	SETH4.2	Seksualiteit, voortplanting en Cellen I (vorm (BOUW))	A, M2, O2, O8, M5, M6, O9	50 min		4			ja
TW3	SETH4.3	Cellen II (functie (DNA)), afweer en Onderzoek doen	A, M1, M3, M4, O3, O6	80 min		4			ja

Bij elk tentamen wordt reeds behandelde stof als bekend verondersteld!



Vak: kunst algemeen

Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven					VT	SET	ja/nee
TW2	SETH4.1	Cultuur van het Moderne H8	A,B,C5	80 min		1			ja
TW4	SETH4.3	Massacultuur H9 (totaal)	A,B,C6	100 min		1			nee

Berekening cijfer: Eindcijfer overgang H4-H5 berekenen volgens de weegfactoren. Dit cijfer middelen met het eindcijfer van Kunst Algemeen waarbij het cijfer voor Kunst BV meetelt voor 60% en het cijfer voor Kunst Algemeen voor 40%.



Vak: kunst beeldende vormgeving

Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
TW1	SETH4.1	Beeldende begrippen 1	A1	50 min		3			ja
wk 44	SETH4.2	Thema 1	A3, B	In les		2			nee
wk 3	SETH4.3	Thema 2	A3, B	In les		2			nee
wk 14	SETH4.4	Thema 3	A3, B	In les		2			nee
wk 23	SETH4.5	Thema 4	A3, B	In les		2			nee

Berekening cijfer: Eindcijfer overgang H4-H5 berekenen volgens de weegfactoren. Dit cijfer middelen met het eindcijfer van Kunst Algemeen waarbij het cijfer voor Kunst BV meetelt voor 60% en het cijfer voor Kunst Algemeen voor 40%.



Vak: O&O
Klas: havo 4

moment/ inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	domein	tijd	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
		Alle toetsen zijn schriftelijke toetsen tenzij anders aangegeven							ja/nee
wk 13	SETH4.1	Keuzeproject Product- en procesbeoordeling Checkpoint 2	A/B/C/D	40 slu		1			nee
wk 23	SETH4.2	Keuzeproject Product- en procesbeoordeling Checkpoint 4	A/B/C/D	40 slu		1			nee

De product en procesbeoordelingen, de zogenaamde checkpoints vinden plaats tijdens een project O&O. Ontwerp- en onderzoeksopdrachten krijgen invulling gedurende het schooljaar afhankelijk van het bedrijf/de opdrachtgever. I.v.m. inplannen van de productbeoordeling door opdrachtgevers, kan er afgeweken worden van de week waarin wordt beoordeeld.
Checkpoint 1 en 3 van het Keuzeproject zijn formatief.



Vak: lichamelijke opvoeding

Klas: havo 4

Moment inlever- datum	toets	leerstofomschrijving	Do- mein	tijd slu	kolom nr.	weging	cijfer		herkans- baar
							VT	SET	
wk 34-41	SET H4.1	Bewegen en gezondheid, <i>trainingsprogramma opstellen</i>	D			1			Nee
wk 34-24	SET H4.2	Bewegen, <i>projectlessen</i>	B			2			Nee
wk 34-24	SET H4.3	Vaardigheden en bewegen, <i>slag- en loopspel, 2 doelspelen en terugslagspel</i>	A, B			4			Nee
wk 34-24	SET H4.4	Bewegen en regelen, <i>scheidsrechteropdracht</i>	C			1			Nee

De SE-beoordeling dat in H4 wordt behaald gaat mee naar H5 en bepaalt voor **100%** de SE-eindbeoordeling in H5.

Deze SE-beoordeling in H5 is tevens de eindbeoordeling voor LO, omdat LO geen CSE heeft.

Handelingsdelen moeten per definitie 'voldaan' zijn, omdat zonder afgesloten handelingsdeel er geen eindbeoordeling voor het schoolexamen kan worden vastgesteld.



Vak: BSM

Klas: havo 4

Moment inleverdatum	toets	leerstofomschrijving	Do-mein	tijd slu	kolom nr.	weging	cijfer		herkansbaar
						23	VT	SET	
TW1	SET H4.1	Bewegen en welzijn, <i>tentamen boek 1.1/1.5/1.8</i>	D1	80 min		2			Ja
wk 35-40	SET H4.2a	Spelen, <i>doelspel</i>	B1			1			Nee
wk 13-24	SET H4.2b	Spelen, <i>terugslagspel</i>	B1			1			Nee
wk 43-50	SET H4.3	Vaardigheden, <i>lesgeven eigen groep</i>	A			1			Nee
wk 1-7	SET H4.4	Regelen in de rol van beweger en begeleider, <i>scheidsrechteropdracht</i>	C1, C2			1			Nee
wk 1-11	SET H4.5a	Atletiek, <i>springen</i>	B4			1			Nee
wk 15-24	SET H4.5b	Atletiek, <i>lopen</i>	B4			1			Nee
TW3	SET H4.6	Blessurepreventie en -behandeling, <i>tentamen boek 1.4 (inclusief praktijkexamen)</i>	D3	80 min		2			Ja
wk 15-24	SET H4.7	Fitheid testen en verbeteren, <i>trainingsprogramma</i>	D2			1			Nee
wk 35-7	HD 1	Toekomstoriëntatie, <i>sportautobiografie, ervaringsopdracht</i>	E1			NB			Nee

Het SE-cijfer dat in H4 wordt behaald gaat mee naar H5 en bepaalt voor **48%** het SE-eindcijfer in H5.

Dit SE-eindcijfer in H5 is tevens het eindcijfer voor BSM, omdat BSM geen CSE heeft.

Handelingsdelen moeten per definitie 'Naar Behoren' zijn, omdat zonder afgesloten handelingsdeel er geen eindcijfer voor het schoolexamen kan worden vastgesteld.



PWS: Profielwerkstuk havo 4/5

Het profielwerkstuk (PWS) is een vakoverstijgende eindexamenopdracht. Om beter voorbereid aan het profielwerkstuk te beginnen, starten de leerlingen al in het voorexamenjaar met het traject.

De leerling bereidt zich voor op het vervolgonderwijs en een toekomstige baan door samenwerkend onderzoek te doen en daar verslag van te doen. De leerling werkt vanuit eigen interesses en gaat na hoe die aansluiten bij een (mogelijke) vervolgopleiding.

Het PWS wordt in het algemeen in tweetallen gedaan, maar een groep van drie personen behoort ook tot de mogelijkheden. Bij uitzondering kan een leerling het PWS individueel maken. Dit kan alleen in overleg met de PWS-coördinatoren.

Leerlingen die blijven zitten in havo 4 mogen een verzoek indienen bij de PWS-coördinatoren om verder te mogen met hun traject. Alleen wanneer er voldoende begeleiders te vinden zijn en er een duidelijk overtuigende motivatie wordt gegeven, zal dit verzoek kunnen worden gehonoreerd.

De eindbeoordeling van het profielwerkstuk wordt uitgedrukt in een cijfer. Het PWS-cijfer moet minimaal een 3,5 zijn om deel te mogen nemen aan het Centraal Schriftelijk Eindexamen (CSE). Het PWS-cijfer maakt onderdeel uit van het combinatiecijfer en wordt gemiddeld met de cijfers voor godsdienst, maatschappijleer en CKV. Bij de beoordeling van het PWS telt niet alleen het eindresultaat, maar ook het proces dat tot het eindresultaat heeft geleid, zoals de planning en het bijhouden van het logboek. De eindbeoordeling wordt na de presentatie-avond vastgesteld.

Op de studiewijzer PWS staat het tijdspad met de begeleidings-, beoordelings- en inlevermomenten vermeld. Per moment wordt aangegeven wat van de leerling verwacht wordt en wat de leerling in moet leveren. Voor de beoordeling is er een rubric gemaakt.

In individuele gevallen kan er worden afgeweken van het reguliere traject met betrekking tot deadlines en beoordeling. Dit wordt in overleg met de PWS-coördinatoren en de begeleider besloten.